

ԱՐԵՎԻՆԻ ԱՐԱԿԱՆ

Հատուկ 3 մէթալիք Իզմիրի մէջ	Աղ ՀրօօՏԵՐՎԱԿԱՐ ԶՈՐԵՎՅԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲՈԹ ՕՐԵՐԸ	Դուրսերը 4 մէթալիք Հատուկ
Յ Ա Պ Ե Գ Ի Ն Կ Ա Ն Ի Ի Կ Յ Ա Պ Ե Ս Վ Ա Խ Ե Ա Ն Համարատու — Տնօրին	8 Ա. Պ Ե Գ Ի Ն Կ Ա Ն Ի Ի Կ 1 Իշխան Օսմ. ոսկի 2 Դիմիր Մէջնայիշ 3 ՕՏԱՐԵՐԿԻՐ . . Ֆրանկ	Յ Ա Ն Ո Ւ Ց Ա Գ Ի Ն 5 Պրուշ տողը Մէկ ԱՆԳԱՄ 2 Պրուշ Երկու ԱՆԳԱՄ 60 Վարչութեան Երեք ԱՆԳԱՄ

Խ. ԴԵՐՁԱՆԿԱՆ, Կը անօսինէ քամ-անորդագրութեան եւ ծանուցման վերաբերեալ բոլոր գործերը։ Տուայիշ-Պէտէսմէն

Արեւ է գրութիւն, յօդուած կամ նամսկ, որ ուղղակի ՏՆՈՐԻՆՈՒԹԵԱՆ
կը վիրացերի, տնօրենին կը զիկուի։ ԱԵՎԼԻ խան թիւ 17

Ա Զ Դ

ՅԵՇՎԵ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԱՅՆԵՐԵՔ ԳՈՅԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ
ԵԿ
ՄԵԼԲԻՍԵԳԵԿ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Նշանաւոր Յայտադրին մինչեւ
տանիերորդ յօդուածը քննե-
սինք արդէն : Մեր այս երկար
քննութեամբ , թէպէտե կարելի
է որ մեր ընթերցողաց ձանձ-
ռոյթ պատճառենք , բայց քանի
որ անգամ մը սկսեցինք հարկը
կըսափոխէ որ թէերի չգենք.ը մեր
կառաւ . մետք թէ եաւելի եռա-

Մետասաններորդ յօդուածը
կը յայտաբարէ թէ, Գաւառա-
կան ժողովոյ որոշման համեմատ,
տամներորդ յօդուածին մէջ նը-
շանակուած վերադրութեան նը-
պատաժ են ունեւոր ծնողաց
վճարած չափաւոր դպրոցական
թոշակն և ամեն չափահատ ան-
տափի վրայ դրուած սահմանա-
ռական ազգային տուրքն , որ
հասատուած են նոյնագէս Ալբ-
բաղան Նախագահի առաջնոր-
դութեան ժամանակ , և կը շա-
րունակուին :

Աւագ ծնողաց վճարած այդ-
չափաւոր դպրոցական թոշակը,
արդէն ծախսուած հարիւր վախ-

սուն հաղարին մէջն է, եթէ ոչ
դաս : Յայտագիրը թէեւ չպար-
զէր այս կէտը , բայց հաւանա-
կանն այն է որ , այդ թոշակնեւ-
րով միատեղ հարիւր վաթսուն
հաղարի կը լեցուի այդ ծախըքը ,
որով աւելի տեղի կուտան տըր-
տընջալու թէ , ինչո՞ւ հարիւր
յիսուն հաղար և աւելի պրուշ
ծախք կըլլայ՝ ազգին քառասուն
յիսուն հիւանդներն ու անկեալ-

Ները և մէկ երկու պաշտօնեայն
կամ սպասաւորները սնուցանե-
լու համար, և ազգային արկղը
միմիայն հարիւր տասը հաղար
դուրսչ է՝ որոշէ ազգին հիմք վեց
հարիւր ազաքներն այսինքն տ-
րութայ ազգը բարոյալիս սնու-
ցանելու համար: Ի՞նչպէս կըլլոյ
որ, հիւանդատան առ առաւելի
յիսուն մարդիկ, և տռաջնոր-
դարանի երեք չորս հոգիէ բազ-
կացեալ մարդիկ (Բէրաօնէլ) տա-
րին հարիւր յիսուն հաղար, և
եթէ Ա. Առաջնորդի թոշակն առ
զատ է, հարիւր ուժուուն հա-
ղար զրուշ ծախքի կարօտութիւն
կունենան: Եւ այս բործառութեան
մեր Ա. Առաջնորդի պաշտօնա-
վարութեան ժամանակ ըլլալուն
վրայ կը պարձի մեր Երեսկիվա-
նական ժողովը: Բնմերցազին կը
թողունք դատել, թէ պարձե-
նալու՝ եթէ ոչ ցաւելու բործառ-
ութեան մ'է այս:

Առարկութիւն մը չունինք տո
սոյս , և պարտաւոր ենք շնորհաշ-
կալութիւն յայտնել՝ յիշեալ ըն-
կերութեան ազնուամբ տիկ-
նոց և օրիորդաց : Սաւգապէս
տեղեկութիւն չունինք թէ , այդ-
ընկերութիւնք մեր սրբազան Ա-
ռաջնորդի հրաւիրանօք և յոր-
դովներով կազմուած են , այսինքն
թէ՝ մեր սրբազանը առեղծեց
այդ ընկերութիւնները : Միայն

իլրայ իմացոծ ենք թէ, մեր առաջնորդին չվերաբերիր այդ ընկերութիւնները՝ կազմել յդացող գաղափարը, որով՝ երեսփախանութիւնը փոխանորդաբարպարձենալու հրաւունք մը չունիր իսկ եթէ մեր տեղեկալութիւնք ոխալ են և իրօք մեր որբաղանոր

Տաներեքերորդ յօդուածին
յայտաբարութիւնը լաւ է , աղ
գօդուա ձեռնարկութիւն մ'է :
Սակայն միշտ Տնտեսական խոր-
հրդոյ և եկեղեցսպաններուն գոր-
ծունեութիւնը կը յիշուի , երես-
իովսանական ժարովոյ կողմանէ ,
որով ինքն իր բերանով կը դատէ
դամ կը խոստովանի , թէ մեր
գրադան առաջնորդն անմասն է

այդ գործ առնելով եւան մէջ ։ Յա-
ջարդով չօրս յօդուած ներսուն հա-
մար ալ, եթէ սույզ են, մի և
նոյն պատասխանն աւելինք :

Երեսով, ժողովն իր յայտադրին
տասնեւութերարդ յօդուածով՝
Հայփոխեան նորաշէց վարժա-
րանն, որոյ արդէն աւարտումը
մօտ է, այս ամեն իրական գոր-
ծոց իրբեւ պասկ կը համորի և
կօւղէ մեր սրբազնն առաջնոր-
դին գլուխը դնել դայն, տնոր
կառուցման մէջ բայց ական և
նիւթական օժանդակութեան մէծ

մաս մ՝ ունենալը յայտաբարելով Մեր պրաղան առաջ նորդին յիշեալ վարդարանի կառուցման մէջ, ունեցած նիւթեական օժանդակութեան համար չորսակալ ենք : Սակայն բարոյակամ օժանդակութեան գալով, ընթերցող կըզրկենք մեր՝ տաներորդ յօդուածի քննութեան առեն ըստ ներսուն, և չենք մասնար յարեցու թէ նոյնին շինութեան համար հանդանակութիւն եղուած առեն, դժկամակած է անձանդը ըրջադայել հանդանակելու համար : Այս պարագան հօտասիրութեան, դործոց արդիւնաւորութեան և ժրածան հովութեան օրինակ մը հանդիսանալէ հեռիլը թուի մեղ:

Յաջորդ յօդուածը կըսէ . Դեռապատիւ Մերիսուեղիկ պրաղան հայրն միշտ յօժտրակամ մասնակից եղած է աղդային և օտար հանդանակութեանց ձինչպէս են սպլեսց, հիւանդանացի, ընկերութեանց և պանդուխութեանց, առանց երբէք պադային արկղին ծանրութիւն տառը :

Սովորոց , հիւանդանայի և ըն-
կերպութեանց օտար և ազգային
հանգանակութիւններու մասնակ-
իլին առաջնորդական պաշտօնի
նեա ամենեին վերաբերութիւն
ը չունի , մարդասիրական գործ
ո՞է այդ , որոյ մասնակցութիւնն
աւասար արժէք ունի թէ՛ հո-
գեսորական և թէ աշխարհական
մնձանց նկատմամբ , և այդ՝ բնաւ
օրութիւն կամ բնութիւն մը
ունի ապացուցանող՝ առաջնոր-
դի մը տրթուն , խոհական և ար-
անընափակ հովութիւնը : Մա-
աւանդ եթէ անախազդ չդար

Եր սրբազնի ականչին, պիտի
անդգնելինքը ըսելու թէ, Քրիս-
տոսի աշակերտի մը համար չը-
ցըլը ըրած ողովածութեանց վրայ
գարծ ենալ: Մեր հոգեզոր հոգ-
ին Տէրը կըպատռիրէ, ոչ
իսյն իրեն՝ որ նորա աշակերտն
, այլ հասարակ անձի մ'իսի,

որ այլ ձեռքբով ըրած սղումնեւ-
թիւնը չիմացունէ իր ձևի ձեռ-
քին : Պահդուխաւ թշուառներու
գալով, գժբազդաբար առիթը
կըսներկայի և կ'ատիպէ զմեղ ըսե-
լու թէ, քանի քանի պահդուխաւ-
ներ մեղ ներկայած են, խմբա-
զըսթեան սկսենէս ի վեր և
յայտնած թէ սրբազն առաջ-
նօրդն անտես ըրած է իրենց ցա-
ւալի վիճակը : Եթէ ստած են,
մեզքն իրենց :

Մինայն յօդուածը կը յաւել
ու թէ, Տնտեսական խորհուրդը
։ Սրբազնութեան եռիսկապաշ-
ութեան համար որոշած ծախքն
իրեն ներկայացուցած ժամանակ
նույնած է կառաջի բարել չնորհաւ-
ալալութեամբ զամարը ետ տուած
։ Ինքնին հոգալով բարը ծախ-
քն և կամքեան յիշմիսածին և Եղ-
իսածնեան եղիքը :

Ծակու ինդին հոգւած խօսքը ուղր-
ուագրու է անշուշտ երեսինսաւ-
ութեան համար, իսկ ծիծաղելի՝
Ակղի համար ։ Երեսի. Ժաղովն
ուր Ս. Նախագահին երեւելի
ուղարկուած նեաները նուագած միջու-
յն՝ այնքան զմայլանաց և յա-
ըլշտակութեան մէջ թաղուած
։ որ կը մոռնայ մտածելու թէ,
որ Ս. Նախագահը՝ Տնտեսական
ոորհքոյ արամագրաւթեան կամ
նոտակալարութեան տակ գըտ-
ուող աղդային արկդէն կըստա-

ոյ իւր տարեկան 750 մէծիսի
թշակը, թէ՛ իր Սրբազննա-
սագահն այլ և այլ պարագա-
փից մէջ ժողովուրդէն, այսինքն
ողբէն կըստանայ դրամ և ոչ
այլ մէկէն ։ Կարծեմ մեր Սըր-
ալզան Առաջնորդն առեւտրա-
տն գործեր չընէր և Աշխէն
ՆշունենԱՄ ստակէն զատ եկա-
նուտի ուրիշ ազբիւր մը չունի,
ու ծախուն ինչո՞ն հոգացած յայտորա-
ելու համար։

Յայտադիրն իւր քսաներորդ-
օգուածով կըուե թէ, Կղմիրի
Խմերը Ս. Նախագահին ուշա-
րութենէ վրիպած չեն, թէ՛ ոչ
իայն իւր այցելութեամբ միսի-
արած է, այլ նաեւ շատ դըպ-
ոցներու վիճակը քննած է, հը-
ահանդներն իր խորհրդով ծը-
ագրուած են, թաղական խոր-
ուրդներն կազմած է, ելքն ու
ուտքը կանոնի տակ դրած է։

Եբանի՛ թէ ստոյդ ըլլային ա-
ռնք, որոնք ստուգատէս փառք
ը թերեն մեր Սրբազն առաջ-
րդին, և այն առեն միայն
ործունեայ, խոհական, արթուն
արժանքնախր հովիւ մ' եղած
ըլլար :

մէնի , Մաղնիսայի և Խօսէմիշի
թեմերն այդ նոխանձելի վիճա-
կին հակառակը կ'ամլացուցանենտ
Արդ Երեք թեմերէն մեր ընդու-
նած մէկին աւելի մասնաւոր նա-
մակները բոլորովին տարբեր
պատմութիւններ կընեն , բոլորո-
վին տարբեր կընկալրագրեն ազ-
դային վորչութեանց և գործոց
կացութիւնը և իրաց այդ վատ-
թար վիճակին պատճառը մեր
թրբազանին կըլիրագրեն , և թէ
նենք առ այժմ ոչինչ պիտի
սօսինք առողջ վրայ : Երեսփո-
սանական ժողովն անուելեակ չէ
արկաւ թէ ի՞նչեր անցան Մէ-
էմէնի , Մաղնիսայի և Խօսէմիշի
էջ , Զերկարենք ուրեմն :

Էստէմիչի խնդիրը դեռ խիստ
որ է , և մեր որբազան Առաջ-
որդության իր եօթնամեռյ պաշտօ-
ռավարութենէ իր վեր առաջնոր-
մնդամ այցելած այդ քաղաքի
այսոց՝ խռովութեանց և երկպա-
ւակութեան յանդէտս կամ յա-
տմայա տեղի տուաւ , արտաքս-
ալ քահանայ մը հան միատեղ
անելով , և ապա խնդրոյն լու-
ռոմն իրմէ պահանջող էօտէ-
իցցւոց բացէ ի բաց յայտարա-
ելով՝ թէ Անք կտրող չէ այդ-
նդիրը լուծել և չուզէր խիստ
իջողներու դիմել խռովութեան
յատճառ , ոյսինքն գայթակղու-
թեան քարն անկէ հեռացունե-
ր համար :

Ժողովոյց յայտադիրն իր քուն
է կերպող յօդուածով, փոխա-
ակ դորձուած առաջինութիւն-
ներ շարելու, քանի մը չդրծուած
երութիւններ կը շարէ, և յե-
սոյ դդալով թէ չնչին և աննու-
ն առաջիւթիւններ են ըրած-
երը, կը փութայ յարելու .
Եերևս ասոնք փոքր բաներ
ուն ոմանց, բայց մարդու մը
աւարութեան նկարագիրը կը ը-

Անցնինք ուրեմն ատռնք ալ,
ոց վրայ թէ՛ խօսիլը չարժէր և
է՛ մանաւանդ ջրելի կէտեր և
ոկառակն ապացուցանող իրու-
թիւններ շատ կան, և եթէ
զենք զանոնք միառմի քննել-
ոտ կերկարի մեր տեսութիւնը,
մեր սրբազն Առաջնորդի կեն-
ողավարութեան խորը թափան-
լու պիտի ստիպուինք, ատռա-

Առաջնորդին եօթնամեայ պաշտօնավարութիւնն արդիւնաւոր և նշանաւոր հանդիսացնող՝ զանազան ազգօգուտ գործերուն լոկէկ մասն հրատարակած ըլլու կարծելով, կըսէ թէ մինակ ատոնք չեն, որ Մուրատեանի փառքը կըկազմեն, այլ նաև իր առաջնորդութեան հետ ուսուցչէն եւ միանդամայն +արողէն : Եւ յայտագիրն անոր ուսուցչութիւնն ապացուցանելու համար կըյարէ թէ, ազգային դպրոցերուն բարոյական դասերն ինք կ'աւանդէ, թէ աջակից է ուսումնական խորհրդագոյ թէ, հարցաքննութիւններն անոր ձեռքով և ներկայութեամբ կըկատարուին :

Զարմանալի՛ բան , ի՞նչ մեծ
դոհողութիւն , ի՞նչ մեծ գործ :
Ովկ կըսէ թէ , առաջնորդ մը
իր հսկողութեան յանձնուած
գոլրոցներուն վրայ փոյթ ունա-
նալու պարտաւորութիւն չունի :
Ի՞նչ , միթէ իր քիթին տակ և իր
բնակած յարկին մէջ գտնուող
աշակերտաց կամ աշակերտուհ-
եաց բարոյականի վերաբերեալ
երկու խօսք ալ չըպիտի ըներ :
Միթէ տարին անգամ մը գորո-
ցի քննութեան ալ ներկայ չոլի-
տի գտնուէր , որոցմավ երեսիո-
խանական ժողովս իր Եղիսականին
գիւցազնը ներկայել կուզէ զնո-
րին Դերապաւութիւնը :

Նա, կըոէ յայտագիրն, իր
վարդապետին նման կըսիրէ մա-
նուկներն և կուրախանայ անոնց
յառաջդիմութեամբ :

Ուրախ ենք որ մարդկային կելու բառն տեսնակքն յափը շտակուած :

Սբրազանը և չառէր մանուկիներին
որք ամենէ անկիթ և անդգոյ
մարդ արարածին ուրը կըդրաւեն
սակայն : Աւրախ ենք նաև որ
կուրախսնայ մանոնց յառաջդիմութեամբ , ուրախ և դոհ ենք
որ չարակամութեամբ կամ նա-
խանձու ոգւով չըարտամիր ման-
կանց յառաջադիմութեան վրայ:
Յալտագիրը կը լաւերտ նաև

թէ, քարոզութեան մասին համարձակ կտրելի է ըստ թէ ամեն ունինդիմութ միշտ գոհ եղած են իր քարոզներէն, թէ մեր եկեղեցական հանդէմները Ա. Առաջնորդ հօր ներկայութեամբ և հանդիսակատարութեամբ միշտ վայելչութիւն և փառաւորութիւն ստացած են, թէ եկեղեցական դաստին պատիւն անոր չնորհիւ առելի բարձրացած է ժողովրդեան առջեն :

Ունկնդրաց՝ իր վարողներէն գոհ ըլլալ կամ չըլլալնուն խընդիրը վէճի նիւթ ընելու կարևորութիւն չունի։ Խոկ իր ներկայութեամբ եկեղեցական հանդէսներուն վայելլութիւն և փառաւորութիւն ստանալուն դալով երկու խօսքով միայն պատասխաննենք։ Իր նորհիւ ժողովը դեղեան առջև պատիւը բարձրացած եկեղեցական դասը նոյն ինքն է՝ որ կըդանդատի թէ եկեղեցւոյ մէջ շատ հեղ վաղաւան աւետարանն այսօր և այսօրուան շաբականը վաղը կըկարդացուին, և Ն. Սրբազնութիւնն անտեղեակ է այդ պարագային։ Երեսովուանական ժողովն յիշել պէտք էր որ եկեղեցւոյ հանդէսներուն վայելլութիւնն ու փառաւորութիւնը (իր բառերով) չեն ներէր որ պրազան Առաջնորդն ասկէ կամ Արքիմելը ըը։ Խոկ եթէ մեր պատկառելի Տ

Երկու տարի առաջ, աւագ ուր-
բաթ իրիկուան թաղման հան.
դեսը կամ արարողութիւնը վեր-
ցունելու գողափարն յղանար,
այդ գողափարը գործադրելու
համար պնդեր և հասարակու-
թեան զայրացն հրաւիրեր:
Եկեղեցական դասին պատւոյն
մեր սրբազնին չնորհիւ, յողո-
վրդեան առջև բարձրանալը
խիստ լայն, խիստ ընդարձակ
արտայայտութիւն մ'է, մանա-
ւանդ խիստ յանդուդն ենթա-
դրութիւն մ'է, այնպէս որ ե-
րեսիսանական ժողովը խիստ
մեծ քննութիւններու և շատ եր-
կար աշխատանաց կարօտութիւն
ունի զայդ ապացուցանելու հա-
մար: Լոկ ըսելն՝ ապացուցանել
չէ: Ժողովադրութիւնը բառն ընդհանրու-
թիւն կըսրամադրէ, և եթէ ե-
րեսիսանական ժողովը կարողէ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ հաւանութիւն և
կամք գոյացունել եր այդ յայ-
տարարութեան յաղացոյց, այն
ատեն կրնայ վճռել զայդ: Կրնաց
ձեռնարկել այդ ընդհանուր հա-
ւանութիւնը ձեռք բերով հան-
րագրութիւն մը ստեղծել, թէ
մեր Սրբազնին չնորհիւ եկեղե-
ցական դասունդատիւը բարձրա-
ցած է ժողովրդեան առջև: Մեծ
կը ջարդէ մեր երեսիսանու-
թիւնը, և այսպիսի ծանր և կրշ-
ռելի կէտ մը, առանց քննու-
թեան տռած ըլլալու, իր յայ-
տարին մէջ կը յիշատակէ, Մել-
քիսեղեկի Մուրասեան սրբազնի
ժողովադրութեանը վարդադպին ներ-
կելու բուռն տենջանքէն յափը-
տակուած:

Վերջապէս, երեսի, ժողովն
իւր քաններեքերորդ և վերջին
յօդուածով կը տաշունաւէն թէ,
կուռավարութեան և Առաջնոր-
դարանի յարաբերութեանց դա-
լով, Գուռառական ժողովը կու-
րող է եղեք վկայել, որ շատ
պատուառը վիճակի մէջ են, թէ
Ս. Առաջնորդն ամեն կուռակալ-
ներու և օտարներու յարգը կը
վայելէ և այլն և այլի:

Պաշտոնական յարաբերութեանց
և այցելութեանց ատեն, եղած
առջնութիւնք՝ երկու բարեկամի
ընտանեբար յարաբերութեանց
չեն նմանիք: Եթէ մեր Սրբա-
զնն ամեն կուռակալի կամ օ-
տար պաշտօնական մարդերու
յարգը վայելած է, ատեկէ ար-
ժանիք կամ արժանաւորութիւն
չը հետեւիք: Պաշտօնն է որ կը
յարգուի, և այդ կէտին մէջ
պաշտօնեայն, ով որ ալ ըլլայ
այդ յարգանաց պատահական
առարկան է միայն: Պաշտօնեա-
ները կը փոխաւին, կ'անցնին, զի-
բար կը յաջորդեն, և պաշտօնը
կը մնայ միշտ ի՞նչ ասուիճան որ
ունի յաչս աշխարհի և միշտ են.
թակայ է յարգանաց և ակնա-
ծութեան: Քաղաքական արտօնու-
թեամբ ստեղծուած պաշտօն մը
կամ մասնաւորելով ըսենք՝ Ա-
ռաջնորդութիւն մը ակնածու-
թեան և յարգանաց առարկա-
ըլլայ կուռակալներու կողմանէ
թէ վոյթ է, թէ այդ առաջ-
նորդութեան պաշտօնեան (թէ
թիւլէու) Մելքիսեդեկն ըլլա-
կամ Արկմելէ քը:

իւսուսանութիւնը կը լրածէ թէ այդ յարգանքը կամ ակնառութիւնը չնորսէ Մերժիսկդեկի անձին կը վերաբերի, այն տանեն կամ կ'անդիտաննոյ և կամ սուներ իր ջատագովութեան զօրութիւն մը տալու համար այդպէս կ'արտայայտէ ։ Նաեւ Գաւառական ժողովն երբ կըսէ թէ, Կտուավարութեան և Ազգային Առաջնորդարանի յարերերութեանց շատ պատուաւոր վիճակի մէջ ըլլուն կարող է վկայել, կը կարծենք որ ոլինդ չէ իր այդ հաւատաքին մէջ, Պաշտօնական յարաբերութեանց մէջ ամենէ փոքրիկ թերութիւնները՝ երբեմն ամենէ մեծ թերութիւններէն տւելի ազգեցութիւններ կընեն և զայս ապացուցաններու համար երբ ըսկենք թէ, վիրտաֆննութեան դատարանի նման պատակառելի առեանի մը նախագահին կողմանէ՝ առաջնորդարանի զրկուած պաշտօնական գրութիւն մը՝ այդ կերպով ետ չը զրկուիր՝ ինչ կերպով որ զրկուած է Առաջնորդարանին, այն տանեն դիւրին է ըմբանել թէ վերբերաբարձինչ առաջնորդարանի մէջ է այդ պատուաւորութիւնը. Առաջնորդարանի գիւտանատան պաշտօնայը ըսկենք, սրաց ողջամիտ ազգայինք տեղեակենիւ ։

Եթե սկսած կաւառական ժողովն իւսուցիչ քառական պատասխանական տական և առաջնորդարանի մը համապատասխան կատարելութէս կը հասաւատեն կ'արգաբացունեն իր վաստահութիւնն առ Գեր. Մերժիսկդեկի եղիսակով Մարտահանց, որ թափանի, խաչական և արքանընտիք հային ։ Նաեւ չը մնանար կարծելու թէ վիճակին հայ ժողովուրդն անուր հովութեան ներքեւ գտնուելու բարեբազզութիւնն առնիւ ։

Մեր երեսպատասարութեան ընթանական արտին չը համապատասխանէր, Պատահ ենք ակետին, ինք՝ կրնայ ողջապահ բարեբազզու ու երջանիկ համարիլ ։ Արքաղնութեան հաւատական առութեան ներքեւ գտնուելուն սակայն հազարաւոր անհամաններ բազկուցեալ ժողովուրդի մը համար չէ կարող այդպէս խօսի Մանաւանդ, երեսփատասարութեան մեծ արայ անդամներէն շատելիք լու կը ճանան ժողովուրդին ներքին կողմը՝ որ ընկեցն ըստին հակասաւին է ։ Ժողովուրդին լուսութենէն օդուքագելով՝ իշճի գէմ եղած յաւաբարաւութիւն մը, որքան առաջին անդամ սոկեզօծ դղահատի մը նման կըլլուի, մի իր պատակար արդիւնքն երւան համելու լիութիւնն ունել Այսու հանգերձ, շատ կը փաքէինք, որ վիճակիս հայ ժողովուրդն իրօք ցուցնէր, նոր Գերազաւաւութեան հովութե-

Ներքեւ դանուելուն համար բառ
բերազգի ըլլովիլը *
Եւ երեսվախանութիւնը՝ ժու-
զովարդին մեծամասնութեան ը-
տուրագրութիւնմբ պէտք էր ա-
պացուցանել անօր այդ բարե-
բազգութիւնը և Խօսքը, գործ չէ :
Աչաւասիկ ուրեմն երեսվա-
խանական ժողովոյ այն Յայտա-
գերը զոր պաշտօնագրեց՝ մեր
յաջական գէմ Նորին Սըրազ-
նութիւն Դեր. Մելքիսէդէկ Մու-
րատեանը առաջանէլու համար :

ՊՈԼԱԲՆ ՆԱՄԱԿ

Պատուելի և յարգելի Խընդ
դրութիւն Արշալոյս-Արտահամն.

Աղիկ պարոն

Ամսիս 40 ին ուղարկած նույն մակնիդ ստանալու պատմիւն ու նեցայ : Մեծաբէս չնորհակալ եմ ձեզանից որ տռաջարկութիւնն ընդունելով թղթակից եք նշանակել զիս , և ահա որանով կը սկսեմ , իմ պաշտօն՝ որքան կարելի է մի մահկանացուի՝ սիսկողմատկալութեամբ , և տարբ կոյս չունեմ որ մի ազգօգուած թերթի նշանաբանն էլ այդ պէտք է լինէ :

Ձեր նամակից յայտնի երեւ
ևսմ է Ձեր անձուկ և տագնա
պալից կացոթիւն, որը ես ե
շահերք վազուց նշմորել ենք
բայց մի վհասուեք, վերջ ի վեր.
Հոյ Դուք եք շահելու . Ձեր թերթ
արդեն զրաւեց ամենքի ուշքը
և էլի ունի զրաւել համոյի
ճշմարիտ հայերի սերն ու հա-
մականք, ինչ որ Ձեր իրաւուն

քըն է, միտյին թէ չը փոխուեք
Առաջ-Արքանեաց և Անարքօնն
Ասձնաւ որութեան թմբուկահար
չը դառնաք :

Դանք, ծանօթ լինդրին :

Կամ ազիկաստական խնդիրը մեր
Աղդի առաջին և վերջին խարհեց
լու առարկային լինելով՝ բնակա
է որ ամեն Հայ—Մարդ հետա
քրքրուէ, յուզուէ, խօսէ և զրե
բայց սրանք ամենքն էլ ոչ ան
շուշտ անկեզծ և ուզիղ ոգւտվ
ազգուշին նպատակաւ : Այսուե
էլ ինքնընթեթիր ՀԱՄՍՆԱՑՈՒԵ
ներ շատ անենք, որպնք ոչ մը
տածում են իշմիածնի օգին
ջրին և այլ հանդամաններ
մասին, գրանք կարծում են ո
ւշին մեռնելու մասին պահ

էջմիածնի Կաթողիկոսութիւն
Հայոց ընդհանրական-Հայրապետ
տուժիւն մի վարդապետ բարձրա-
ան է, Յաւերքահարութերի գլ-
թեւան (Թեկուղ՝ ևս ինքս է
առաջարկում), ուստի անուշ ա-
նուշ երազում են, անուրջնելլ
մէջ են ման գալիս, և իրան
փետրալից փափուկ «սաաըբնե-
րի» վերեւ և մահիճներում ըն-
կողմանած զինի կոնծելիս մաս
ճոժով չափում ձեւում են
իրանց ՕՐԴԱՆՆԵՐԻ շորժուա-
թող ապահով լինեն սակայն
էջմիածնի Կաթողիկոսութիւն
նամանում է մի փշալից սնկողն-
ուր չէ կարելի հանգիստ քննե-
մանաւանդ այժմու պարագան-
րի ըերմամբ անհամեմատ ծա-
րակշխու, գլխման խեղդուկ, թո-
նակից, որը գեշ է աղդում «քը-
քու մորթերի», ջուրն անախող
և վնասակար «փափուկ ստամ-
քերէ», մի կողմ կը թողնե
վանական ապահով կեսնք է
միածնի, պարագանատ և ա-

բախտոկ , ուր չէ կորող ամեն
«սիրտ» սիրով հանդչել . ուրեմն
չէ կարելի այսպիսի վեհ , և
մանաւանդ այլ և այլ գժարու-
թիւններով շրջապատուած մի
պաշտօն յանձնել յոյլ և թոյլ
ձեռներաց , այլ հարկաւոր է մի
այնպիսի անձնաւորութիւն , որը
ունենայ սոկեզէն սիրտի հետ
պրդատեայ կամք և ժրութիւն
անընդհատ գործելու . և Հա-
սարակաց-Կարծիք արդէն նշա-
նակել է իւր ՄԱՐԴ . ամենայն
սիրտ սկսուել է բարախել ներ-
սէո Վարժապետեանի սուրբ ան-
ուսն առջեւ , ամենքի յայտնի
և ծանօթ , ում հարկաւ խոհե-
մարտ համակերպուում է և
նշանակած ժառանգութեան :

Երեսովական ժողով:
Առ այժմ, ինդպեմ, ներուզա-
միս լինէք այսքանին, ուրիշ
առթիւ թերեւս երկար կը տես-
նուինք:

Զեր թերթեր և նամակներ
կարող էք այսուհետեւ ուզար-
կել Պալաթա թէրչէմնէ-ոլազոր
թիւ . . . վաճառատառն, ուսկից
հեշտ է լինած տանալ:

Զեր անձնուեր

ՆԺԴԵՀ

ԱԶԴԱՅԻՆ ԵՒ ՕՏԱՐ ԴՊՐՈՅԵԿ

(ՏԵՇԱՐՄԱՆ ԲԻՒ

Արդ՝ մեր վարժատանց հիմնաբարեկարգութեամբը մէկ տեղ, ուրի ծոց յափշտակուող ուսանողաց աղդ զիւրաւ Վարաւմանը՝ ըստ Հայոց Պ. Յօդուածագրին, ութ ուր եղած հաղար սոկին հայթայթելու համար գալոցական 70 հազար զրուց ծաքէն զատ, եթէ քաղաքիդ Ազգայի մետն կալուածոց նկատուանեաւուարին կատակ ու նուէրներէն հանդիսական հասոյթն երէն բարու գումար մը կ'աւելնար երբէք, բեմն ուրիշ ճար չկաց, եթէ ո՛չ կարօրէն կառաջարկեամ, որպէս յիշեալ Պարոնը, ինքնակոչ պաղլուա կանգնելով, նախ՝ ամիս մէ ձիտ բայնեղին վճարելու յօկանքը տնեցող Ազգիրէն միացն 60 ժանորդ՝ անխոնջ աշխատաթեատ յառաջադիմատէր սրաբիւ փնտա զանել շատագով, և տողա՝ ծնուրէն մահուան չ'դատապարտ վճռով օժանդակ (հարաբեմը) ըստ իւն մը կալմել անմիջապէտ տարի շարուանակելի ու շահելի մի (Ճանանուկին որընթաց ըլլութ շնանք)։ Վերջ պայմանին ընկերութիւնն ըստ կանոնադրութեան պարունակութիւն կանոնական դրամական տարեկան մահուան պայտագութիւն շահուալ ծախքին վկաց և զուելու մտօք Ազգը արկիրէն յանք բարեհամի, որուն մօտ է անշարժանոյն մատակարար իր հատարիմ գանձատպեառը։ Այն տաեատ աղդ դպրոցաց ոնենալ կարծ տուուելութիւնք աստիճանի բար վարժարանոց մէջ մուտ գողացածառարանեալ թերութիւնք զննետէ կըլլանան, թենիւս իւտուգւած են։ Այն տաեն կըթէներկայ աշակերտը ոյս կերպարոցավէս տւելի պիտի տուրար նան, և թէ՛ զօլեները յանախուս սանողը և նոցա ծնողը զիսյը պիտի փութան մեր կրկին վորանց ինքնուրին կարեսրութիւն պատիւ առաջ։ Յարդ։ Խամրագիր տէ՛ր, ինչույ Զեր Ազնիւութեան ի բարին գուծած աղատութեամբ միշտ կրկը վէք, նախ զործել և տալս սովորէ է, եթէ ո՛չ «լոկ լու

թան սպուր չեփիր» . կըսէ առածը :
Գոյկասիք ծնողաց հետ եռքը
խօսելու խառամանք որովհետեւ այս-
պիսի մասն և կենաց գիտազութիւնը
առաջարկե և խորհրդառութիւնը՝ մեր
Անհայոցիք , Անդիմա մէջ եռածին
որի յետ անդն կազմեալ անհայու-
կան միանիք միրի հինքներու միջացա-
չէ բերանացի , այլ գերազեա-
բար զետ գրասոր կընկնը . ուստի
կընկնը , որ ներկասոր հրատարա-
կել բարձրացիք Անդ ազգութուն լրա-
գրին մէջ անդին մի նորհելու :

Վարչուա , 7 Դեկտ. 1885

ՆՕՏԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ե Կ Խ Ա Ռ Ա Ն Լ Ո Ւ Բ Ե Բ

Փարիզի Դեկտ. 24 թուականաւ
կընտագրեն թէ , ԶԵԿ մարդիկը
նոյն օր Ֆուքսիոն մենակցու . իւր
բացակայութիւնը քիչ պիտի մեէ :

— Թաճքի գործոց մասն Անդ-
իմա միջանառնեան առաջանաւ-
թիւնը անձնին եղած են :

— Անդէքն Դեկտ. 25 թուակա-
նաւ հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ ,
Թրիքուրի խորհրդարանին գործոց
և քաղաքականութեան գործոց երկար
ժիւականաթիւնը վրայ եղած
իւրաքանչեան արդի միջանառն
անձնական կանակութեան վրայ
առաջած յալթանակին արդի իւնքն
են :

— Թաճքի գործոց մասն Անդ-
իմա միջանառնեան առաջանաւ-
թիւնը անձնին եղած են :

— Անդէքն Դեկտ. 25 թուակա-
նաւ հասած կըսէ թէ Գեր-
մանիու զանանք իւսանիք . իւր
հասած ըրած ձամբաղութեան այս
առաջաւ վերաբարձրած է :

— Կընտաստի թէ , Խամանին կող-
մէն Պատին արագու սցցելութեան
հետանքը , կեզրանական անդամոց
մէկ մասին կողմէ կամայութեան
առաջաւ սկզբան թիւու ըլլոց , Ար-
համատեն թէ , Պատին արագու այս
սցցելութեան յառակածին հեղի-
նակը Պատին իւսանի է :

— Արհամատեն թէ , կառավա-
րութիւննեան մին առաջարկած թէ
լոյ օր , Պատին արագու այս
սցցելութեան յառակածին հեղի-
նակը Պատին իւսանի է :

— Արհամատեն թէ , կառավա-
րութիւննեան մին առաջարկած թէ
լոյ օր , Պատին արագու այս
սցցելութեան յառակածին հեղի-
նակը Պատին իւսանի է :

— Բամբակիւն կըսէ բարձրա-
գործոց պատարագական գոր-
ծոց առաջանաւ անաւանեցաւ :

— Անդէքն Դեկտ. 26 թուով կը-
սէ հեռաղիք թէ , պաշտոնաթեան
կազմութիւն երեկոյ ընդունաւմ վրա-
յան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը թիւ Թրիքուրի
խորհրդարանը կասարակացիս ապա-
հանք :

— Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-
դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն խորհրդա-
գործունէ մեկնած էին , այսորուան
նախին երեւան չելան :

— Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք պրիմայ զրկու-
թիւն անդամութեան մասն մասն
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն խորհրդա-
գործունէ մեկնած էին , այսորուան
նախին երեւան չելան :

— Անդէքն Դեկտ. 27 թուով կը-
սէ հեռաղիք թէ , պաշտոնաթեան
կազմութիւն երեկոյ ընդունաւմ վրա-
յան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն խորհրդա-
գործունէ մեկնած էին , այսորուան
նախին երեւան չելան :

— Անդէքն Դեկտ. 27 թուով կը-
սէ հեռաղիք թէ , պաշտոնաթեան
կազմութիւն երեկոյ ընդունաւմ վրա-
յան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն խորհրդա-
գործունէ մեկնած էին , այսորուան
նախին երեւան չելան :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բաւկարեք է :

Այս քայլութիւնը նոյն թուականաւ
հասած հեռաղիք մը կըսէ թէ , բնդ-

դիմացից կասարական մենա անդամ
որուր երեկ կասարական որակոր-
դի քայլութեան մասն օրակարգը , 40 այսին
մէծամասութեան բ

